

TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE SÖZ VARLIĞI KAZANDIRMADA GÖSTERGEKÜRESEL ALAN: HAYVAN İSİMLERİ

Araştırma Makalesi

Nilgün ÇELİK* / İlknur BAYRAK İŞCANOĞLU**

Geliş Tarihi: 26.04.2024 | Kabul Tarihi: 10.06.2024 | Yayın Tarihi: 24.06.2024

Özet: Söz varlığı, bir dilin düşünüş ve dünyayı algılayışına dair önemli ipuçları veren bir dil hazinesidir. Söz varlığından hareketle toplumlar hakkında yaşayışından, geleneğine, tarihine ve inançlarına kadar pek çok bilgi edinilebilmektedir. Söz varlığının şekillenmesinde kültürün önemli bir etkisi vardır. Kültür; toplumların aynası, tecrübesi ve dünya görüşüdür. Bu anlayışla kültür; kişinin düşündüğünü, istediğini, beğendiğini, gördüğünü, yaşadığını ifade ettiği dilin şekillendiricisi durumundadır. Sözcüklerin dil içerisinde taşıdıkları anlamlarında dilin olduğu kültürün büyük bir etkisi vardır. Bu çalışmanın konusunu oluşturan Türkçedeki hayvan isimleri de Türkçenin söz varlığında önemli bir yere sahiptir. Özellikle Türk kültür tarihine bakıldığında hayvancılığa bağlı yaşam şekli ve tabiatta yaşam Türkçenin söz varlığında etkili olmuş ve hayvanlarla ilgili pek çok sözcük böylece Türkçenin söz varlığında yerini almıştır. Hayvan isimlerinin temel anlamlarının dışında çeşitli sözcüklerle birlikte metaforik şekilde kullanımı Türk düşünüşü ve algısıyla ilgilidir. Her insan ana dilinde düşünür ve ana dilinde dünyayı algılamaktadır. Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen kişi de dünyayı artık Türk kültürünün algısı ve düşünüşünde anlamaya başlayacaktır. Bu sebeple Türkçenin söz varlığında metaforik kullanımlara sahip hayvan isimleri de Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde Türk kültürüne ait bir anlam evreni olarak dikkat çekmektedir. Bu çalışmada kültürü göstergelerle örülü bir kültür dizgesi olarak gören Rus göstergebilimci Yuri Lotman'ın göstergeküre yaklaşımı çerçevesinde Türkçedeki hayvan isimleri birer Türk kültürü etrafında şekillenmiş göstergeküresel alan olarak ele alınmıştır. Bu göstergeküresel alanın varlığına ve Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde sözcük varlığı kazandırmadaki önemine değinilmiş, göstergeküresel bir alan olarak görülen Türkçedeki hayvan isimleri, taşıdıkları anlamlar ve kullanım alanlarına göre Türk kültürüne ait düşünüş ve algının Türkçenin sözcük varlığına etkisini göstermek amacıyla çalışma içerisinde sınıflandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göstergelere, hayvan isimleri, söz varlığı, Türkçe öğretimi, Yuri Lotman.

SEMIOSPHERE IN VOCABULARY ACQUISITION IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE: ANIMAL NAMES

Research Article

Received: 26.04.2024 | Accepted: 10.06.2024 | Published: 24.06.2024

Abstract: Lexicon is a language treasure that gives important clues about the way a language reflects the world. Based on the vocabulary, a lot of information can be obtained about societies such as their life, tradition, history and beliefs. Culture has an important effect on shaping vocabulary. Culture is the mirror, experience and world view of societies. With this understanding, culture is the shaper of the language in which a person expresses what he thinks, wants, likes, and sees. The culture in which a language is formed has a great influence on the meaning of words in that language. The animal names in Turkish, which are the subject of this study, have an important place in Turkish vocabulary. Especially when we look at the history of Turkish culture, the way of life related to animal husbandry and life in nature have been effective in the vocabulary of Turkish and many words related to animals have thus taken their place in the vocabulary of Turkish. The metaphorical use of animal names together with various other words apart from their literal meaning is connected to Turkish thinking and perception. Every human being thinks in his/her native language and perceives the world in that language. A person who learns Turkish as a foreign language will start to understand the world in the perception and thinking of Turkish culture.

* Doktora Öğrencisi; Başkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Doktora Programı; celiknilgun06@gmail.com 0000-0001-8745-327X

** Doç. Dr.; Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü; ilkcan04@hotmail.com, 0000-0002-2849-4992

Therefore, animal names, used metaphorically in Turkish vocabulary, stand out as a semantic feature belonging to Turkish culture. In this study, within the framework of Russian semiotician Yuri Lotman's semiosphere approach, which sees culture as a cultural system woven with signs, animal names in Turkish are considered as a semiosphere shaped around Turkish culture. The existence of this semiosphere and its importance in gaining vocabulary in teaching Turkish as a foreign language have been mentioned, and animal names in Turkish, which are seen as a semiosphere, have been classified in the study in order to show the effect of the thinking and perception of Turkish culture on the vocabulary of Turkish according to the meanings they carry and their usage areas.

Keywords: Animal names, semiosphere, teaching Turkish, vocabulary, Yuri Lotman.

Giriş

Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde söz varlığı kazandırmanın kişiye sadece sözcük ezberletmek olmadığı artık fark edilen bir gerçektir. Dil öğreniminde, bir kelimenin anlamını bilmek, o kelimenin kullanım bağlamını, kültürel kökenini ve derinlemesine anlamlarını da içermektedir. Eğer sadece sözcük ezberlemek söz varlığı kazanmak için yeterli olsaydı sözlükten anlamı öğrenilmiş her bir sözcükle tüm cümleler ve paragraflar anlaşılabilirdi. Bir dilin sözcükleri görünenin ardında derin anlamlara sahiptir. Bir dile ait sözcük o dilin olduğu kültüre dair izler taşımakta, dilin dünya algısına örnekler sunmaktadır. Doğan Aksan'ın belirttiği gibi söz varlığı sadece seslerin bir araya gelmesiyle oluşmuş simgeler değildir; aynı zamanda o dili konuşan toplumun maddi ve manevi kültürünün bir aynası, düşünsel dünyası, dünya görüşünün bir kesitidir (2006, s. 7). Dolayısıyla dil öğreniminde söz varlığına odaklanmak, sadece kelime bilgisini değil aynı zamanda dilin köklerini, tarihini ve derin anlamını anlamayı hedeflemektedir. O hâlde söz varlığı kültüre ait örnekler ve öğeler içermektedir.

Doğan Aksan *Her Yönüyle Dil* adlı eserinde de bir ulusun yaşam şekli, inançları, dünya görüşü, gelenekleri ve tarih boyunca yaşadıkları hakkında bilgi sahibi olunmasa bile dilin söz varlığı incelemesi ile bahsi geçen konularda çok değerli bilgilere ulaşılabileceğini belirtir (2020, s. 65). Bu açıdan bakıldığında Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen kişi de bu durumda Türkçe sözcüklerle birlikte Türk tarihine, inançlarına, geleneklerine ve dünya algısına yönelik pek çok bilgiye ulaşmış olur. Dil, bir toplumun toplumsal hafızasının bir yansımasıdır. Aksan'ın belirttiği gibi, dilin söz varlığı incelenerek, o dili konuşan toplumunun zengin kültürel mirası, geçmişi ve dünya görüşü hakkında derinlemesine bilgiler edinmek mümkündür. Bu durum, dil öğrenimi sürecini sadece kelime bilgisini artırmakla sınırlı olmaktan çıkarıp öğrencilere dilin bağlamını, kültürel bağlamını ve toplumsal içeriğini kavrama şansı tanımaktadır. Dolayısıyla, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, sadece dil bilgisi ve kelime bilgisi değil, aynı zamanda dilin içsel derinlikleri ve kültürel boyutları da gözetilmelidir.

Dil zaten içinde olduğu kültür ile bir etkileşim hâindedir. Dil, nasıl kültürün nesilden nesle ulaşmasını sağlıyorsa kültür de dilin söz varlığının şekillenmesinde önemli bir etkiye sahiptir. Bir başka ifadeyle dilin sözcükleri içinde bulunduğu kültürün bir göstergesi durumundadır. Nermi Uygur, *Kültür Kuramı* isimli çalışmasında kişinin ana dilini öğrenmesini kültür edinmesinden başka bir şey olarak görmez (1984, s. 21) Bu durumda Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen kişi de Türk kültürüne ait düşünce ve

algı ile karşı karşıyadır, yeni bir dille yeni bir dünya algısı içerisindedir. Yeni bir dili öğrenmek, aynı zamanda yeni bir kültürle etkileşime girmek anlamına gelmektedir ve bu, kişiyi sadece dilin yüzeyine değil, aynı zamanda o dilin içsel derinliklerine ve kültürel bağlamına da taşımaktadır.

1. Kültür, Dil ve Göstergelere

Dilin yalnızca kurallardan ve sözcüklerden oluşmuş bir sistem olduğunu düşünmek doğru değildir. Dil, kültüre ait düşünme biçiminin simgesel ifadesidir. Wierzbicka (1997), dili titizlikle inceleyerek kelimelerin ve ifadelerin içine yerleştirilmiş kültürel nüansları ortaya çıkarmaktadır. Görünüşte basit terimlerin nasıl anlam ve kültürel önem katmanları taşıyabileceğini göstererek, belirli bir topluluğun değerleri, normları ve sosyal dinamikleri hakkında değerli bilgiler sunmaktadır. Her kültürün düşünme biçimi o kültürün oluşum süreciyle ilgilidir ve diller düşünme biçimleri açısından farklıdır (Ünal, 2014, s. 28-29). Bu bağlamda, bir kelimenin veya ifadenin taşıdığı anlam, bir kültürde güç veya saygı ifadesi olabilirken, başka bir kültürde tamamen zıt bir anlam içerebilir. Örneğin, “ayı” sözcüğü bir kültürde gücün sembolü iken bir başka kültürde hakaret olarak görülerek kaba anlamında olumsuz bir anlam içerebilmektedir. Bu durum tamamen kültürlerin dünya algısı ve düşünme biçimi ile ilgilidir. Her dil kendine özgü bir dünya görüşüne sahiptir (Ünal, 2014, s. 31) ve dillere has bu dünya görüşü de özellikle kendini dilin söz varlığında (sözcüklerde, atasözlerinde, deyimlerde ve terimlerde) göstermektedir. Wierzbicka'nın (1997) çalışması dil, düşünce ve kültür arasındaki dinamik etkileşimin altını çizmektedir. Dilin yalnızca kültürel gerçeklikleri yansıtmadığını aynı zamanda onları şekillendirdiğini, bireylerin dünyayı nasıl kavramlaştırdığını ve birbirleriyle nasıl iletişim kurduğunu etkilediğini savunmaktadır. Wierzbicka, farklı dillerin dilsel yapılarını ve kavramsal çerçevelerini inceleyerek, dilin kültürel bağlam içindeki algı, davranış ve etkileşim üzerindeki derin etkisini aydınlatmaktadır. Dolayısıyla bir dilin içsel yapısını anlamak, o dilin konuşulduğu kültürün düşünce biçimini kavramayı ve dilin ifade ettiği değerleri anlamayı içermektedir.

Bu noktada göstergelere dikkat çekmektedir. Göstergelere, farklı organizasyon düzeylerine ait çeşitli göstergebilimsel oluşumları içeren bir süreklilik olarak tanımlanmaktadır. Lotman'a (2005, s. 211) göre bu küre içinde yapısal ve işlevsel farklılıklara sahip olan gösterge sistemleri bulunmaktadır. Dil, evrensel bir gösterge sistemidir, ancak göstergelere içinde yer alan özel gösterge sistemleriyle bir arada kullanılmaktadır. Sözlü diller, kültürde ortaya çıkan çeşitli sözsüz gösterge sistemleriyle birleşmekte ve böylece göstergelerin karmaşıklığı artmaktadır. Farklı göstergebilimsel sistemler, birbirini tamamlayarak anlamın derinleşmesine ve zenginleşmesine katkıda bulunmaktadır. Göstergelere, etkileşim hâlindeki bu göstergebilimsel sistemlerin ve bunların oluşturduğu metinlerin karmaşık ve heterojen bir oluşumunu temsil etmektedir. Tüm kültürler, göstergebilimsel bağlantıların ağı içinde gelişmektedir. Bu bağlantılar; dilin yanı sıra ritüeller, semboller, mitler ve diğer kültürel ifadeler aracılığıyla kurulmaktadır. İnsanlar, bu göstergebilimsel ağ içinde

yaşayarak, dünyaya anlam katmanları eklemekte ve kültürel bir süreklilik içinde varlık göstermektedir. Çapan Tekin ve İşeri *Karikatürlerin Kültür Göstergebilimi Açısından Çözümlemesi* başlıklı çalışmalarında Semenenko'nun *The Texture of Culture* çalışmasındaki kültür kuramcılarına göre “kültür her şeyden önce bir gösterge dizgesidir.” şeklindeki düşüncesini dile getirirler (2023, s. 250). Bu bakış açısıyla kültür bir göstergeler evreni olarak görülür. Rus göstergebilimci Yuri Lotman da bu bakış açısıyla kültürü göstergebilimsel inceler ve göstergeköre ifadesini bilim dünyasına kazandırır. Yuri Lotman bir kültür göstergebilimcisidir. Lotman'ın göstergeköre kavramını, Vladimir Vernadsky'nin biyosfer kavramından ilham alarak ortaya koyması, kültürel ve sembolik dünyanın insan yaşamında oynadığı önemli rolü vurgular. Vernadsky'ye (1998, s. 32) göre insan biyosferin bir parçasıdır ancak Lotman'a (2005, s. 210) göre insanın varoluşu, göstergebilimsel kürenin bir fonksiyonudur. Bu perspektif, insanın sadece biyolojik bir varlık olmadığını, aynı zamanda semboller, göstergeler ve dil aracılığıyla karmaşık bir göstergebilimsel dünya içinde var olduğunu belirtmektedir.

İnsanlar, yaşamlarını büyük ölçüde kültürde yaratılan göstergelerin dünyasında şekillendirirler. Bu göstergeler, semboller, dil, ritüeller ve diğer kültürel ifadeler aracılığıyla çevremizdeki karmaşıklığı anlamamıza yardımcı olan temel araçlardır. Göstergelerin bir kısmı, belirli bir düzen içinde kullanılarak gösterge sistemleri oluşturmaktadır. Örneğin, dil kendine özgü kurallar ve yapılar içermekte ve bu, bir gösterge sistemini oluşturmaktadır. Gösterge sistemleri; kültürel normları, iletişim kurallarını ve beklentileri içermekte, bu da toplumların içinde bir düzenin ve anlamın varlığını sürdürmelerine katkı sağlamaktadır. Gösterge sistemlerinin düzenlenmiş yapısı, kültürel iletişimde anlamın etkili bir şekilde iletilmesine olanak tanımaktadır. Gruplar arasında ortak bir anlam oluşturabilmek için belirli bir gösterge sistemi üzerinde anlaşmak, kültür içinde bir dayanak noktası oluşturmaktadır.

2. Göstergeköresel Alan ve Türkçede Hayvan İsimlerine Ait Söz Varlığı

Göstergebilim, üretilmiş bir anlamlı yapının nasıl okunacağını, nasıl yorumlanacağını, söylenenden öteye söylenmemiş olanın ne olduğunu ortaya koymak için geliştirilmiş bir okuma, inceleme ve anlama yöntemidir (Günay, 2020, s. 22). Göstergebilim, geniş bir perspektiften ele alındığında, sadece dilin ötesine geçerek kültürel, doğal ve teknik bağlamlarda kullanılan gösterge ve sembolik araçları inceleyen bir disiplindir. Göstergebilim aslında insanın çevresini algılayışını anlamlandırma ile ilgilidir. Kültür de göstergebilimin anlamlandırma sürecinde ilgilendiği insanla ilgili değerlerden biri olmuştur. Kültür, insanın çevresindeki dünyayı yapısal olarak düzenler ve insanın çevresinde de belli bir düzen bulunur. İşte göstergebilimin amacı da bu düzeni algılamak ve bu düzenin mantığını kavramaktır (Doğan, 2020, s. 138). Göstergeköre de kültürel iletişimin sağlandığı ve kültüre ait göstergelerinin bulunduğu bir anlam alanıdır. Göstergeköre, Yuri Lotman'a göre kültürün var olması için gereklidir (Çapan Tekin ve

İşeri, 2023, s. 250) ve sözcüklere etki eden kültürün anlam alanının anlaşılmasında da önemli bir yere sahiptir.

Hayvan isimleri de bu durumda Türk kültürünün etrafında şekillenmiş Türk kültürüne ait göstergesüresel bir alan oluşturmaktadır ve hayvan isimlerinin taşıdıkları anlamlar her kültürün dünya algısı neticesinde de farklı olabilmektedir. Türk kültür tarihinde hayvanlar; zamanın ölçümü, takvimlerin oluşturulması gibi pratik ama bir o kadar da sembolik ve kültürel anlamlar içinde yer almıştır. Bu nedenle, hayvan isimleri taşıdıkları anlamlar açısından Türk kültürünün dünya algısını yansıtan önemli göstergelerdir. Her kültür, hayvan isimlerine farklı anlamlar yükleyebilir ve bu isimler, o kültürün dünya görüşünü ve değerlerini yansıtabilir. Dolayısıyla hayvan isimleri üzerinden kültürel göstergesüresel anlamlandırılmaktadır. Örneğin Türkçedeki “Karınca gibi” ifadesi temel anlamının dışında kişinin karakteri ile ilgili bilgi vermekte ve kişinin çalışkanlığını ifade etmektedir. Bir diğer örnek olarak “Keçi gibi” ifadesi ise kişinin inatçılığını ifade etmek için kullanılmaktadır. Ana dili Türkçe olan birey “keçi gibi” ifadesinin taşıdığı anlamı anlamakta zorluk çekmezken Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen birey tarafından sözcüklerin temel anlamları bilinse dahi kişinin ifadeyi anlamlandırmakta zorluk yaşayacağı açıktır. Bireyler sözcüklerin temel anlamlarını bile bilseler, kültürel bağlamda bu deyimleri tam olarak anlamlandırmak ve doğru bir şekilde kullanmak zaman alabilir. Çünkü dil öğrenenler, genellikle önceden öğrendikleri kalıp ifadelerle karşılaştıklarında hemen çeviri yapma eğilimindedirler. Bu durum, sözlü anlamını benzer şekilde koruyan kalıplarda başarı sağlasa da ana dillerinde karşılığı olmayan veya farklı bağlamlarda kullanılan ifadelerle karşılaştıklarında güçlük yaşamalarına neden olabilir (Yavuz, 2010, s. 12). Hayvan isimlerinin çeşitli durum ve eylemleri tanımlayan deyimlerdeki kullanımları da yine Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen kişi tarafından anlamlandırmakta zorluk yaşayacağı Türk kültürüne ait düşünüş örnekleri arasındadır. Örneğin “Onlar bu sene leyleği havada gördü.” ifadesinin tüm sözcüklerini bilse bile Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen birey, ifadeyi anlamlandırmakta zorluk çekmekte ve ifadeyi anlamlandıramamaktadır. Leylek; uzun mesafe göç edebilen kuşlardandır, Türk düşünüşü ve algılayışı neticesinde çok gezen insan özelliğini ifade eden bir hayvan ismi olarak deyimde yerini almıştır. Türk kültüründe tüm bu örneklerden hareketle hayvan isimleri çeşitli benzetmelerle farklı anlamlara gelen Türkçenin birer kültürel göstergesi durumundadır ve Türkçenin kültürel göstergelerinin içinde bulunduğu “göstergesüreselinin” önemli bir ögesini oluşturmaktadır.

2.1. Türkçenin Yabancı Bir Dil Olarak Öğretiminde Göstergesüresel Bir Alan Olarak Hayvan İsimleri

Saussure’e göre dil, kavramları belirten bir göstergeler dizgesidir ve bu göstergeler arasında da çağrışımlar bulunmaktadır. Göstergeler anlamlı dil birimleri olduğundan göstergelerin temel anlamlarının yanı sıra kullanımları sırasında zamanla kazandıkları yan ve mecaz anlamları ile bu anlamların birlikte kullanıldıkları diğer göstergeler yani sözcükler/göstergeler anlam ilişkisi bakımından insan belleğinde olan çağrışımlardır

(Aslan, 2023, s. 45-47). İnsan belleğindeki bu çağrışımlar ile sözcükler/göstergeler yeni anlamlar kazanmaktadır. Dildeki sözcüklerin temel anlamlarının dışında taşıdıkları yan ve mecaz anlamlar sözcüklerin çağrışımsal alanları ile ilgilidir.

Türkçe de zengin çağrışımsal alanı ile dikkat çeken bir söz varlığına sahiptir. Aslan (2023, s. 47) dilbilimci Pierre Guiraud'un Fransızcadaki kedi sözcüğü etrafında gerçekleştirdiği çağrışımsal bir sözcük çalışmasından bahseder ve Guiraud'un Fransızcadaki kedi ile ilgili bitki, hayvan, insan isimlerini, kedi kökünden gelip ayrı bir özellik gösteren sözcükleri ve kedinin değişik adlarını çalışmasında bir araya getirdiğini ve böylece kedi sözcüğü/göstergesi ile ilgili bir sözcük ağı ortaya çıkardığını, bu sözcük ağına da eş sesli, eş anlamlı pek çok sözcük olduğunu, bu sözcük ağını da biçim veya mantık bakımından etrafındaki sözcüklerle kurduğu ilişkilerden elde ettiğini açıklar.

Barthes (2002, s. 146) insan ve hayvan arasındaki ilişkiyi inceleyerek hayvanın kültürel metaforları, mitleri ve kimliği tanımlamada nasıl önemli bir rol oynadığını belirtmektedir. Bu hem bir arzunun nesnesi hem de korku kaynağı olabilen bir şey hâline gelmektedir. Barthes'ın kedilere atıfta bulunduğu alıntısı, libidosal varlığını tanımlayan bir hayvan sorusu ortaya koymaktadır. Tercih edilen göstergebilimsel hayvan, ilişkiel varlığın temel psikolojik durumu sergilemektedir. Kedinin "rahatlık noktası"na olan eğilimi, Barthes'ın rahatlık arzusuna vurgu yapmaktadır.

O hâlde dillerde sözcüklerin diğer sözcüklerle kullanımını neticesinde oluşturdukları bir çağrışım alanları bulunmaktadır ve bu çağrışım alanıyla birlikte sözcükler dil içerisinde farklı anlamları bünyelerinde taşıyabilmektedir. Bu çağrışımlar neticesinde de dillerde bir söz varlığı oluşmuştur. Dilin zengin söz varlığına sahip olması dünya görüşü ve dünyanın algılanışı kabiliyeti noktasında ne kadar önemli ise kişinin zengin bir söz varlığına sahip olması da kişinin duygu ve düşüncelerini daha düzgün ve anlamlı ifade etmesi açısından o kadar önemli görülmektedir. Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde de hayvan isimlerinin yer aldığı Türkçeye ait söz varlığının Türk kültürüne ait bir duyuş ve düşünüş olduğunun farkındalığı ile Türkçe öğrenen kişiye söz varlığı kazandırmak önemli görülmektedir.

Lotman, göstergebilim açısından dilin kültürle etkileşim içinde olduğu bir ortamda şekillendiğini savunan bir düşünceye sahiptir. Dil, Lotman'a göre göstergebilimsel sistemlerin bir parçasıdır ve kültürle derinlemesine bir etkileşim içindedir. Bu bağlamda hayvan isimleri gibi sözcükler, dilin ve kültürün birbirleriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu anlamak açısından önemli göstergelerdir. Lotman'ın göstergebilimsel yaklaşımı, hayvan isimlerinin sadece temel anlamlarıyla değil, aynı zamanda kültürün düşünsel dünyası içindeki simgesel anlamlarıyla da yoğun bir şekilde ilişkilendirildiğini savunur. Örneğin, bir hayvan ismiyle anlatılan bir öykü veya bir deyim, o kültürün değerleri, inançları veya toplumsal normları hakkında derinlemesine bir anlam taşıyabilir.

Bu noktada Lotman'ın Göstergeküresinin bir anlam alanı olarak ele alınacak olan Türkçedeki hayvan isimlerinin temel anlamlarının dışında özellikle insanla ve durumla/eylemle ilgili taşıdıkları anlamları (çeşitli deyimlerde) ile bitki ve renk isimlendirmelerinde, yeme-içme ve yiyecek içeceklerle ilgili adlandırmalarda, çeşitli araç-gereç isimlendirmelerinde kullanıldığı görülmektedir. Bu anlamlar doğrudan adlandırma şeklinde olduğu gibi benzetmeler yoluyla da (gibi edatıyla birlikte kullanma) olabilmektedir. İnsanla ilgili durumlarda özellikle fiziksel ve karakter özelliklerin tasvirinde, bedenle ilgili bazı beden bölümlerinin adlandırılmasında, olumsuz özellikleri niteleyen sıfatlarda, çocuklar için kullanılan hitaplarda temel anlamının dışındaki Türk kültürünün anlam evrenindeki anlamları ile kullanılmaktadır. Aynı kültürde ortak göstergeküresel alanda olan bireylerin zihninde, belirli özellikleriyle yer alan hayvan isimlerinin, kullanıldıkları bağlama göre kazandıkları bazı duygu değerlerine sahip olduğu görülür (Özavşar, 2019, s. 183). Bu anlayışla hayvan isimleri, Lotman'ın “kültürel göstergebilim alan” dediği kavramın birer ögesi olarak düşünülebilir. Bu göstergebilimsel alan, dilin sadece iletişim aracı olmanın ötesinde, bir kültürün sembolik dünyasını yansıttığı bir alanı temsil etmektedir. Dolayısıyla bir hayvan ismi hem temel anlamını taşımakta hem de o kültürün mitolojileri, atasözleri, deyimleri aracılığıyla derinlemesine anlamlar içerebilmektedir. İletişim sürecinde aynı ortak kültür dairesi içerisinde öğelerini kazanan göstergeküresel alana sahip bireyler, mitoloji, atasözü ve deyimler ile anlam kazanan hayvan isimlerini anlamlandırılırken, ortak kültür dairesinde olmayan bir göstergeküre alanına sahip bireylerce anlaşılammaktadır. Çünkü ortak kültür dairesindeki bireyler zihinlerinde belirli özellikleri ile yer alan hayvan isimlerini duygularını ve düşüncelerini ifade etmede kullanırlarken (Özavşar, 2019, s. 185). Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen bireylerin Türkçedeki bağlama göre anlam kazanan ve duygu değerlerinin ifadesi olarak yaygın şekilde kullanılan hayvan isimlerini anlamlandırmakta zorluk yaşayacakları açıktır.

Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenen birey, dilin söz varlığı aracılığıyla Türk kültürünün derinliklerine inerken aynı zamanda dilin kendine özgü dünya görüşünü de keşfedebilmektedir. Diller arası farklı algı ve düşünüşüne dair bir başka örnek olarak “kırkayak” sözcüğü verilebilir. Türkçede “kırkayak” terimi, genellikle çok ayaklı ve uzun bir böcek türünü ifade ederken, Batı dillerinde aynı böceğe karşılık gelen terimler genellikle “bin ayaklı” anlamına gelmektedir (Aksan, 2006, s. 8). Bu durum, aynı böcek türünün farklı dillerde farklı isimlendirmeye ifade edilmesini gösterir ve dilin düşünme biçimleri ile ilişkilendirilmektedir. *Kırkayak* sözcüğünde çok anlamına geldiği görülen “kırk” sözcüğünün aynı şekilde Türkçenin söz varlığında yer alan “Senin gibisi dünyaya kırk yılda bir gelir.” örneğinde de zamansal uzunluğu ifade ettiğinden kırkayak sözcüğündeki kullanımına benzer bir kullanıma sahip olduğunu söylemek mümkündür. Türk kültüründe bir şey kırk kere söylendiğinde o durumun gerçekleşeceğine inanılmaktadır. Ayrıca hem İslam öncesi hem de İslam geleneklerine dayanan, doğumdan sonraki ilk 40 gün boyunca bebeğin ve annesinin ortalıkta görünmemesi geleneği vardır. 40 sayısı aynı zamanda arkadaşlığın süresiyle de ilişkilidir; biriyle

kahve içme davetini kabul etmenin 40 yıllık dostluğa yol açacağına inanılır. Ayrıca 40 sayısı, Türk hurafe ve inanışlarında derin bir şekilde yerleşmiş olup Türk kültüründe sayıların kültürel ve dinî önemini yansıtmaktadır (Somuncu, 2020, s. 807). O hâlde Türk kültürüne ait düşünüş ve algılayışta “kırk” sayı ismi, temel anlamının dışında daha pek çok anlama da gelmektedir. Bu anlam zenginliği, Türk kültüründe “kırk” sayı isminin önemini ve kullanımını gösterir. “Kırk” sayı ismi, sadece matematiksel bir anlam taşımayıp aynı zamanda derin bir kültürel ve dilbilimsel sembolizme de sahiptir.

Bu çalışmanın ana konusunu oluşturan Türkçedeki hayvan isimleri ve hayvan isimlerine bağlı çokanlamlı kullanımlar da Türk kültürüne ait algı ve düşünüşün önemli örnekleri arasında yer almaktadır. Hayvan isimleri, bir dilde genellikle kültürel bağlamı, metaforik anlamları ve günlük iletişimi zenginleştiren önemli göstergelerdir. Bu çalışma, özellikle Türk kültürüne ait hayvan isimlerini kullanarak öğrencilere dilin derinliklerine inme fırsatı sunmayı amaçlamaktadır. Hayvanlar, Türk kültürünün önemli bir parçasıdır ve buna bağlı olarak da Türkçede hayvanlarla ilgili pek çok sözcük bulunmaktadır (Karakuş, 1997, s. 1151). Türk kültür tarihine bakıldığında hayvanlar zamanı algılamada bile önemli görülmüş ve hayvan özellikleri dikkate alınarak takvim bile oluşturulmuştur (Karakuş, 1997, s. 1144-1145). Türk kültüründeki 12 Hayvanlı Türk Takvimi bu açıdan önemli bir örnek olarak dikkat çekmektedir.

Türk kültüründe hayvanların özelliklerine göre şekillenmiş zaman algısının yanı sıra hayvanlarla ilgi durum ve eylemlerin de Türk halk kültüründe çeşitli anlamlara sahip olduğu da görülür. Örneğin Türk kültüründe bir kişinin üzerine kuş pislemesi; şans, talih olarak anlamlandırılırken çatıya baykuş konması uğursuzluk olarak görülmüştür. Hayvanlarla ve tabiatla iç içe yaşam hem Türk düşünce ve algı dünyasına hem de Türkçenin söz varlığına etki etmiştir. Türkçede hayvanlarla ilgili pek çok sözcük, deyim ve metaforik kullanım bulunmaktadır. Türk kültüründe insan, insanla ilgili durum ve çeşitli eylem ile olayların tasvirinde hayvan isimlerinin kullanıldığı görülmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde temel seviyede kazandırılan bir söz varlığı olan hayvan isimleri, temel anlamlarının dışında Türk kültürünün anlam evreninde (göstergeküresinde) farklı anlam alanlarına da sahiptir. Öncelikle, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninde belirtilen düzeylere bakıldığında, hayvan isimlerinin öğretimi temel seviyeden ileri düzeye kadar farklı beceri alanlarında kullanılmaktadır. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni: Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme (2021) kitabında hayvan isimlerinin öğretimi serbest zaman etkinliği olarak okuma A2 seviyesinde (2021, s. 62), “Somut, gündelik konularla (ör. hobiler, spor, serbest zaman etkinlikleri, hayvanlar) ilgili kısa dergi raporları veya kılavuz girişlerinde belirtilen ana noktaları anlayabilir”, “Sağlam Başlangıç” [strong Waystage] (A2+) seviyesinde (2021, s. 176) “hayvanları ve eşyaları betimleme”, genel yazılım üretim A1 seviyesinde (2021, s. 70) “Basit sözcükleri/işaretleri ve temel ifadeleri kullanarak kişisel ilgisi olan meseleler (ör. hoşlandığı ve hoşlanmadığı şeyler, aile, evcil hayvanlar) hakkında bilgi verebilir”, şematik doğruluk başlığı altında alımlayıcı kategorisinde C1 seviyesinde “bağlam yoluyla sınıflandırıcıları, doğru gönderim nesnesine (ör. hayvanlar) bağlayabilir” (2021,

s. 153) gibi hem temel düzeylerde hem de ileri düzeylerde insan ve durum tasvirlerinde hem adlandırma hem de benzetmeler yoluyla sözcüklerde ve deyimlerde metaforik şekilde kullanıldığı görülmektedir. Türkçedeki bazı hayvan isimlerinin yeni anlamlar taşımaları da Türkçe öğrenenlerin Türk kültürünün anlam evreninin yani göstergeküresinin bir ögesi ile karşılaşmaları anlamına gelmektedir.

3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde dil ve kültür birlikteliğine dikkat çekerek dil öğretiminin sadece dil bilgisi kuralları ile sözcük ezberletmek olmadığı, sözcüklerin taşıdığı derin anlamlarında Türk kültürünün, düşünüş ve algısının etkisi olduğu, aynı kültür dairesi içerisindeki bireylerin birbirlerini anlamalarını sağlayan ve kültür göstergebiliminde göstergeküresel alan olarak tanımlanan bir alanın varlığı ile bu alanda Türk kültürü içerisinde anlam kazanmış, çeşitli metaforik kullanımlara sahip hayvan isimlerini sınıflandırarak hem öğretici hem de öğrenen kişide bir farkındalık oluşturmak ve Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretim sürecini daha dikkat çekici kılmaktır.

4. Yöntem

Çalışmada, alan yazın gözden geçirilerek ilgili alan yazındaki bilgilerin çözümlenmesi, betimlenmesi ve yorumlanması şeklinde alan yazını gözden geçirme yöntemini temel alan nitel bir araştırma yöntemi izlenmiştir. Öncelikle Türk kültür tarihinde hayvanlarla ilişkilendirilen yaşam tarzı, gelenekler, inançlar ve mitolojik öğeler gibi konuları kapsayan alan yazını incelenmiştir. Bu inceleme sürecinde, Türkçedeki hayvan isimlerinin kökenleri, kullanım alanları ve metaforik anlamları üzerine yapılan akademik çalışmalar gözden geçirilmiştir. Ardından, bu alan yazınından elde edilen bilgiler çözümlenmiş, betimlenmiş ve yorumlanmıştır. Türkçedeki hayvan isimlerinin temel anlamlarının dışında nasıl metaforik şekilde kullanıldığına dair örnekler belirlenmiş ve bu örneklerin Türk düşünüşü ve algısıyla nasıl ilişkilendirilebileceği üzerine analizler yapılmıştır. Bu araştırma yöntemi, Türkçedeki hayvan isimlerinin söz varlığındaki önemini ve kültürel bağlamını anlamak için kapsamlı bir yaklaşım sunmaktadır. Alan yazınından elde edilen bilgilerin sistematik bir şekilde değerlendirilmesi ve yorumlanması, Türkçedeki hayvan isimlerinin kullanımını ve metaforik anlamlarını daha derinlemesine anlamamıza olanak sağlamaktadır. Bu yöntem, Türk kültürünün dil üzerindeki etkisini anlamak ve Türkçenin söz varlığını daha kapsamlı bir şekilde değerlendirmek için etkili bir araçtır.

5. Bulgular

Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde hayvan isimlerine ve hayvan isimlerinin taşıdığı anlam alanlarına dair söz varlığı kazandırmada gerekli verileri insanla ilgili kullanımlarda yer alan hayvan isimleri, deyimlerde yer alan hayvan isimleri, yeme/içme, yiyecek-içecek ile ilgili hayvan isimleri, renk isimlerinde geçen hayvan isimleri, bitki isimlendirmelerinde geçen hayvan isimleri, bedenle ilgili kısımlarda

geçen hayvan isimleri, eşya ve araç-gereç isimlendirmesinde geçen hayvan isimleri şeklinde sınıflandırmak mümkündür.

5.1. İnsanla İlgili Kullanımlarda Yer Alan Hayvan İsimleri

5.1.1. Fiziksel Özelliklerde Geçen Hayvan İsimleri

Balıketinde “Kilosu ortalamanın biraz üstünde olan kadın.”¹

Keçi sakal “Sadece çenede bırakılmış sivri ve seyrek sakal.”

5.1.2. Karakter Özelliklerini Tanımlarken Kullanılan Hayvan İsimleri

Karakter özelliklerinin tasvirinde kullanılan hayvan isimleri Türkçede sıklıkla kullanılan metaforik yapılardır. Lakoff ve Johnson’un (2008) belirttiği gibi metaforlar sadece dilsel yapılar değil, aynı zamanda dünyayı algılamamız, anlamamız ve etkileşimde bulunmamızda temel rol oynamaktadır. Dolayısıyla, karakter özelliklerini ifade etmek için kullanılan hayvan isimleri, aslında insanların belirli özellikleri, davranışları veya durumları tanımlamak için doğal olarak başvurduğu metaforik ifadelerdir. Lakoff ve Johnson’ın çalışmaları, bu tür metaforların sadece dilin yüzeyinde değil, aynı zamanda zihinsel işleyişimizin derinliklerinde de yer aldığını göstermektedir. Kavramsal metaforlar, soyut kavramları daha somut deneyim alanlarıyla ilişkilendirerek anlamamızı ve ifade etmemizi sağlamaktadır. Örneğin, bir kişiyi “aslan gibi cesur” veya “tilki gibi kurnaz” olarak nitelendirmek, aslında bu kişinin belirli özelliklerini anlatmak için kullanılan kavramsal metaforlardır. Bu metaforlar, aslanın cesareti veya tilkinin kurnazlığı gibi somut deneyimlerle ilişkilendirilen özellikleri, insan karakterlerini tanımlamak için kullanılmaktadır. Bu metaforlar genellikle kültürel ve tarihsel bağlamlara da göndermeler yapmaktadır, çünkü belirli hayvanların özellikleri veya davranışları belirli bir kültürde belirli anlamlarla ilişkilendirilmiştir. Karakter özelliklerini tanımlamak için kullanılan hayvan isimleri, dilin derinlerinde yer alan ve insanların dünyayı anlamalarına ve ifade etmelerine yardımcı olan kavramsal metaforların bir örneğidir. Bu metaforlar, dilin ve kültürün birbirine nasıl bağlı olduğunu ve insanların dünyayı nasıl algıladığını anlamak için önemli bir pencere sunmaktadır. Özellikle orta ve ileri seviyelerde karşılaşılan karakter özelliklerinin tasvirinde yer alan metaforik şeklindeki hayvan isimleri, Türk kültürünün anlam evreninde şekillenmişlerdir ve şu şekildedirler:

5.1.3. Adlandırma Şeklinde Olanlar

Ana kuzusu “Nazlı büyütülmüş çocuk veya genç”

Akbaba “Yaşı ilerlemiş, ihtiyarlamış kimse.”

İnatçı keçi “Çok inat eden kimse.”

Sazan “Kolay kandırılan, aldatılabilen kimse.”

Papağan “Duyduklarını düşünmeden olduğu gibi tekrarlayan kimse.”

¹ Çalışma boyunca tüm sözcük açıklamalarında <https://sozluk.gov.tr/> adresinden yararlanılmıştır.

İnek “Çok çalışkan.”

Baykuş “Geç yatıp geç kalkan.”

Kitap kurdu “Çok kitap okuyan, toplayan ve kitaplarla uğraşan kimse.”

Atom karınca “Hızlı ve çok çalışkan kimse.”

Karıncaezmez “Çok merhametli, ince duygulu kimse.”, “Yavaş hareket eden.”

Kınalı kuzu “Askere gönderilen gençlere verilen ad”, “Sevgi belirtmek için kullanılan bir söz.”

5.1.4. Benzetme Şeklinde Kullanılanlar

Aslan gibi “Boylu, poslu, güçlü yakışıklı, sağlığı yerinde (kimse)”

Kedi gibi “Uysal ve sokulgan.”

Kurt gibi “İşini bilen, girişken kimse.”

Ayı gibi “İri yarı, kaba, anlayışsız kimse.”

At gibi “Vücudu iri yarı olan.”

Bülbül gibi (konuşmak, okumak) “Kolaylıkla konuşmak, okumak”, “İtiraf etmek.”

Fındık kurdu gibi “Ufak tefek, tombulca, sevimli.”

Arı gibi “Çok çalışkan.”

Pire gibi “Çevik, çok hareketli, yerinde duramayan.”

Leylek gibi “Zayıf ve uzun bacaklı.”

Kuş gibi “Çok hafif”, “Çabuk iş gören, eline ayağına çabuk.”

Şahin bakışlı “Bakışları sert ve keskin olan.”, “Bakışları ayrıntıları, uzakları gören.”

Fil gibi “Çok Yemek Yiyen (Kimse), çok şişman (kimse)”

Koyun gibi “Karar ve davranışlarında başkasına bağımlı olan, başkasına uyan”

Deve gibi “Uzun boylu, hantal”

Tavuk gibi “Erken yatıp uyuyan (kimse)”

Kaplumbağa gibi “Yavaş hareket eden (kimse)”

Yılan gibi “Hain, sevimsiz ve soğuk (kimse)”

Ayır gibi “İri yarı, cüsseli, güçlü (kimse)”

Ceylan gibi “Vücudu ince ve narin olan (kadın)”

Karabatak gibi “Bir görünüp bir ortadan kaybolan (kimse)”

Katır gibi “İnatçı (kimse)”

Tilki gibi “Kurnaz (kimse)”

Adlandırma ve benzetme şeklinde kullanılan hayvan isimlerinin insanın karakter özelliklerinin betimlenmesinde kullanılmasında ilk olarak hayvanın görünüş özelliklerinin etkisi olduğu dikkat çekmekle birlikte Türk düşünce ve algısının örneklerini sunan adlandırmalar ve benzetmeler oldukları da görülmektedir. Özellikle

insanla ilgili kullanımlarda yer alan hayvan isimlerinde Türk mitolojisinin izlerini görmek mümkündür. Türk mitolojisine bakıldığında pek çok hayvan kutsal sayılmaktadır ve bu kutsallık bazı hayvan isimlerine olumlu anlamlar kazandırmıştır. Örneğin *Aslan gibi* “Boylu, poslu, güçlü yakışıklı, sağlığı yerinde (kimse)” anlamındaki kullanımında aslanın taşıdığı anlamın Türk mitolojisinden geldiği anlaşılmaktadır ve hatta aslan yelesi bir yiğitlik simgesi olduğundan tarihte Türk kültüründe uzun saçlılığın yaygın olması durumu da bu anlayışla ilişkilendirilmiştir. Bu durumda bir erkeğe söylenen “Aslan gibi” ifadesi de akla hem yiğitliği hem de Türk mitolojisindeki algısıyla kudret ve kuvvet simgesini getirmektedir (Çoruhlu, 2000, s.136). Kurnazlığın bir sembolü hâline gelmiş tilkinin Türk kültüründe de hilekâr ve kurnaz bir hayvan olarak tanındığı görülmektedir (Çoruhlu, 2000, s. 157).

5.1.5. Çocuklar İçin Kullanılan Hitaplarda Yer Alan Hayvan İsimleri

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler tarafından kişiler arası ilişkiyi yansıtan hitap ifadeleri dikkat çekici yapılardır. Sokakta bir anne veya baba, çocuğuna hitap ederken kullandıkları sevgi dolu kelimeler, aslında Türk kültürünün derinlerine uzanan köklerin bir yansımasıdır. Bu kelimeler sadece basit birer hitap değil, aynı zamanda Türk toplumunun aile yapısı, duygusal bağları ve iletişim tarzı hakkında önemli ipuçları sunmaktadır. Örneğin, “tosunum” kelimesi, güçlü ve cesur bir ifadeyle çocuğa olan sevgi ve güveni ifade ederken, “kuzum” veya “koçum” gibi kelimeler, sevgi dolu bir yakınlık ve koruyuculuk hissini yansıtmaktadır. Bu kelimeler aynı zamanda Türk toplumunun içsel sıcaklığını ve aile bağlarının önemini vurgulamaktadır. Bu tür hitaplar, toplumun sosyal normları ve değerleri hakkında ipuçları vermektedir. Türk toplumunda, aile bağları genellikle çok güçlüdür ve bu güçlü bağlar sevgi dolu hitaplarla pekiştirilmektedir. Bu nedenle, bir anne veya baba tarafından kullanılan bu kelimeler, bir duygu ifadesi olmakla birlikte Türk toplumunun aileye ve sevgiye verdiği önemi de yansıtmaktadır. Yabancı biri, bu tür hitapları sokakta veya günlük hayatta gözlemlediğinde, yeni kelimeler öğrenir ve Türk kültürünü daha derinden anlamaya ve algılamaya başlayabilir. Dolayısıyla yeni kelimeleri öğrenmek sadece dilin yüzeyine inmekle kalmamakta aynı zamanda bir kültürün derinliklerine de inmeyi sağlamaktadır.

Türkçede hayvan isimlerinin yer aldığı çocuklara yönelik bazı hitaplar ve adlandırmalar şu şekildedir:

Tosun “Sağlıklı, tıknaz, delikanlı.”

Aslan “Gülbüz, cesur ve yiğit adam.”

Koç “Sağlıklı, gülbüz genç erkek.”

Kuzu “Yavru, çocuk.”

Çocuklara yönelik hitaplar arasında yer alan koç, Şamanist inanışta gökle ilişkilendirildiğinden güç, kuvvet ve alplık simgesi olarak görülmüştür (Çoruhlu, 2000, s. 150). Günümüzde de özellikle erkek çocuklara büyükleri tarafından bu hayvan isminin kullanılmasında Türk mitolojisinin izleri olarak görülmektedir.

Bu hitaplar, formaliteyi aşan, içten ve sıcak bir iletişim tarzını temsil etmektedir. Öğrenen kişilerin sokakta veya günlük yaşantılarında bu hitapları duymaları, sadece dil öğrenmelerine değil, aynı zamanda Türk insanların günlük yaşamda nasıl iletişim kurduğunu anlamalarına da yardımcı olmaktadır.

5.1.6. Olumsuz Anlamda İnsan İçin Kullanılan Hayvan İsimleri

Maymun iştahlı “Hevesi çabuk geçen, kararsız.”

Kuş beyinli “Akılsız, aptal.”

Akbaba “Çıkarı için başkalarını sömüren, fırsatçılık eden.”

Örümcek kafalı “Eskiye saplanıp yeniliklere düşman olan, eskiye bağlanıp kalmış olan, geri düşünceli kimse.”

Balık hafızalı “Bildiklerini, öğrendiklerini çabuk unutan kimse.”

Eşek sıpası “Sövgü bildiren bir söz.”, “Sevgi bildiren bir söz.”

Eşek kafalı “Kalın kafalı”

Akrep gibi “Her fırsatta sözleriyle başkalarını inciten veya onlara kötülük eden.”

Koyun bakışlı “Budala, şaşkın olan kimse.”

Angut “Hareketlerinde, durumunda bir incelik olmayan, görgüsüz kimse.”

İt “Aşağılık niyetlerle yaltaklanan veya davranışları kötü olan kimse için kullanılan bir sövgü sözü.”

Şebek “Çirkin ve arsız kimse.”, “Maskara.”

Öküz “Söz ve davranışlarında incelikten yoksun kimse.”

Dinozor “Gelişmelere ayak uyduramamış, çağın gerisinde kalmış veya mevcut durumu korumak isteyen kimse.”

Çakal “Kurnaz, yalancı, düzenci, aşağılık kimse, görgüsüz.”

Yılan “Sinsi ve hain.”

Örneğin insan için kullanılan ve olumsuz bir anlam içeren yılan sözcüğünün Türkçenin göstergekörel alanında taşıdığı “sinsi ve hain” anlamının kökenini Altay Türklerinin yaratılış efsanesinde bulmak mümkündür. Bu efsanede yılan, Erlik’in (Altay mitolojisinde yer altı dünyasının kötülük temsilcisi) sözüne aldanmıştır ve köpek ile birlikte yenilmemesi gereken dört daldaki meyveyi korumakla görevlendirilmişlerdir. Yine efsaneye göre Erlik insanları yasak meyveleri yemeye yönelik ikna etmeye çalışırken yılanın ağaca çıkıp elmayı yediğinden bahsedilmektedir. Bu olay sonrasında yaratıcı Ülgen bu işin sorumlusunu bulmaya çalışınca da yılan ve insanların suçu birbirlerine attıkları ve bunun üzerine Ülgen’in yılan ve insanları cezalandırdığı, yılanı da “Şimdi sen şeytan oldun. Kişiler sana düşman olsun, vursun, öldürsün.” şeklindeki sözleri yer almaktadır. (Bayrak İşcanoğlu, 2020, s. 71). Yılanın “sinsi ve hain” gibi anlamı taşımasında Türk kültürünün etkisini gösteren bu örnekte Türk duyuş ve düşünüşünün etkileri görülmektedir.

5.2. Deyimlerde Yer Alan Hayvan İsimleri

Durumla ilgili kullanımlarda hayvan isimlerinin temel anlamının dışında metaforik bir anlam taşıdığı görülmektedir:

5.2.1. Bir Durumu Tasvir Edenler

Çantada keklik “Ele geçirilmesi, elde edilmesi kolay olan”

Bityeniği “Bir işin gizli kalmış kötü ve aksak yanı, kuşkulu bir nokta.”

Çifte kumrular “Birbirini çok seven sevgili.”

Yılan hikâyesi “Uzayıp giden, bir türlü sonuca bağlanmayan sorun.”

Eşek Şakası “Başka birine yapılan ağır şaka.”

Talih Kuşu “Beklenmedik bir iyilik, iyi talih.”

Karınca duası gibi “Çok küçük, sık ve okunaksız yazı.”

Kuş dili “Genellikle çocukların kelimelerin başına veya hecelerin arasına başka heceler ekleyerek oluşturdukları bir konuşma.”

5.2.2. Bir Eylemi Tasvir Edenler

Kurt gibi acıkmak “Çok acıkmak.”

Keçileri kaçırmak “Delirmek veya bunalım içinde olmak.”

Sinek avlamak “Müşterisi olmayıp boş oturmak.”

Bülbül kesilmek “Bir etki veya baskı altında çokça konuşmak.”

Cebinde akrep olmak “Çok cimri olmak.”

Turnayı gözünden vurmak “Umulmadık bir kazanç veya çıkar sağlama imkânı ele geçirmek.”

Deveye hendek atlatmak “Birine yapılması çok zor, hemen hemen imkânsız olan işleri yaptırabilmek.”

Bir taşla iki kuş vurmak “Bir iş veya davranışla birden çok yararlı sonuca ulaşmak.”

Leyleği havada görmek “Çok gezmek.”

Kuş sütü ile beslemek “Eksiksiz, özenli bir biçimde beslemek.”

Horozlanmak “Kabadayı tavrı takınmak, çalım satmak.”

5.3. Yeme/İçme, Yiyecek-İçecek ile İlgili Hayvan İsimleri

Sofrada bir kuş sütü eksik “Her türlü yiyecek var.”

Kuşbaşı et “Küçük bir kuşun başı büyüklüğünde doğranmış et.”

Tavşankanı çay “Tam kıvamında demlenmiş çay.”

5.4. Renk İsimlerinde Geçen Hayvan İsimleri

Civciv sarısı “Çok açık sarı.”

Devetüyü “Açık kahverengi.”

5.5. Bitki İsimlendirmelerinde Geçen Hayvan İsimleri

Aslanağzı “Türlü renkte, güzel, kokusuz çiçekleri olan bitki.”

5.6. Bedenle İlgili Kısımlarda Geçen Hayvan İsimleri

Köpek dişi “Azı dişleri ile köpek dişleri arasında iki yanda ve altlı üstlü birer tane bulunan sivri diş.”

Serçe parmak “Beş parmağın en küçüğü, küçük parmak.”

5.7. Eşya ve Araç-Gereç İsimlendirmesinde Geçen Hayvan İsimleri

Kartalgözü “Gözlem amacıyla kullanılan insansız uçak.”, Teniz, voleybol vb. oyunlarda topun oyun alanı içinde kalıp kalmadığını uzaktan çekebilen kamera.”

Maymuncuk “Her kilidi açmaya yarayan, demirden, eğri ve sivri araç; hırsız anahtarı.”

Kirpi “Mayına karşı dayanıklı, personel taşıyan zırhlı araç.”

Kargaburnu “Sanayide küçük ve yuva içine yerleştirilmiş vidaları sökmeye yarayan ince, uzun, ağızlı alet.

Kobra “Dört çekerli, lastik tekerlekli hem karada hem suda gidebilen, keşif ve ileri gözetleme görevlerinde kullanılan, dokuz personel taşıyan zırhlı araç.”

Ördek “Yataktan kalkamayacak durumdaki erkek hastaların içine idrarını yaptıkları kap, lazımlık, oturak.

Kuşgözü “Ev, villa gibi konutların çatı katlarını aydınlatmaya yarayan küçük pencere.”

Akrep “Saatin iki ibresinden küçüğü.”

Örneğin akrep kelimesi Arapça kökenli bir kelimedir ve temel anlamda bir hayvan adı iken biçim benzerliğine dayanan benzetme ile saatin kısa göstergesinin adı hâline gelmiştir (Aksan, 1996, s. 13).

Ayrıca doğan, serçe, kartal ismindeki yerli araba modellerini de bu başlık altında sıralamak mümkündür.

Sonuç ve Öneriler

Hayvan isimleri, Türk dili ve kültürü içerisinde önemli bir yere sahiptir. Göktürk Kitabeleri gibi erken dönem yazılı belgelerden itibaren, Türk topluluklarının hayvanları sıkça sembolize ettikleri ve onların isimlerini kullandıkları görülür. Özellikle Türk mitolojisi ve geleneksel hikâyeler, hayvanlar üzerine kurulu zengin motiflerle doludur. Türkçenin söz varlığında bulunan hayvan isimleri, dilin ve kültürün derinliklerine göz atmak için değerli bir kaynaktır. Bu isimler; Türk kültürünün zengin mitolojik, folklorik ve sembolik mirasını yansıtırken aynı zamanda dilin öğrenilmesi sürecinde öğrencilere Türk düşüncü ve algısını anlama fırsatı da sunmaktadır.

Metaforlar, dilin öğrenilmesinde ve öğretilmesinde önemli bir role sahiptir çünkü dilin duygusal, kültürel ve sembolik boyutlarını ifade etmede kullanılırlar (Lakoff ve Johnson, 2010). Özellikle yabancılara Türkçe öğretiminde, metaforlar dilin derinliğini ve zenginliğini kavramada yardımcı olabilir. Öğrencilere metaforları öğretmek, onların dilin sadece mekanik yapısını değil aynı zamanda Türk kültürünün inceliklerini de anlamalarına yardımcı olabilir (Boylu ve Işık, 2017). Hayvan metaforlarının Türkçe öğretiminde kullanılması, öğrencilerin dil bilgisi kurallarını ve kelime dağarcığını öğrenmenin ötesinde, dilin kültürel ve duygusal boyutlarını anlamalarına yardımcı olabilir. Bu tür metaforlar, dil öğrenme sürecini daha keyifli ve etkili hâle getirebilir, öğrencilerin Türk kültürüne daha derinlemesine bir bakış açısı kazanmalarını sağlayabilir (Çiftçi ve Coşkun, 2017). Ayrıca sosyal bilimlerin hemen her alanında yapılan araştırmalarda sıkça kullanılan metaforlar, dil öğretimi alanında da daha fazla kullanılmalıdır. Metaforlar, karmaşık kavramları daha anlaşılır hâle getirirken öğrencilerin öğrenme sürecini daha keyifli ve etkili kılabilir. Bu nedenle yabancılara Türkçe öğretimi alanındaki çalışmalarda metaforlara daha fazla yer verilmesi önemlidir.

Türkçedeki hayvan isimleri Türkçenin temel söz varlığını oluşturmakla birlikte, beraber kullanıldıkları sözcükler ve bağlam içerisinde taşıdıkları anlamları ile Türk kültürüne ait göstergeköresel bir alan olarak dikkat çekmektedir. “Kurt”, “kartal” “kuzu” gibi hayvan isimleri, yalnız başına bir hayvan türünü ifade ederken, "kurt gibi aç", kuzu gibi”, “kartal gözlü” gibi kullanımlarda farklı anlamlar kazanmaktadır. Bu tür metaforik kullanımlar, Türk kültüründeki hayvan sembolizmini yansıtmaktadır. Örneğin, “kurt gibi aç” ifadesi, kurtların avlanma yetenekleriyle ilişkilendirilerek birinin acıkmışlığını veya açgözlülüğünü vurgulamaktadır. “Kuzu gibi masum” ise, kuzuların genellikle savunmasız ve masum görünüşleriyle ilişkilendirilerek birinin masumiyetini veya saflığını belirtmektedir. “Kartal gözlü” ifadesi ise kartalların keskin ve dikkatli bakışlarıyla ilişkilendirilerek birinin dikkatli veya gözlemci olduğunu belirtmektedir. Bu tür metaforik kullanımlar, Türk kültüründeki hayvan sembolizminin derinliklerini yansıtmaktadır. Özellikle kurt, kartal, kuzu gibi hayvanlar, Türk mitolojisinde, halk hikayelerinde ve atasözlerinde önemli roller oynamışlardır. Bu hayvanlar, genellikle belirli değerlerle ilişkilendirilir ve bu metaforik kullanımlar, Türk kültüründeki değerlerin ve inançların bir yansımasıdır. Bu isimler, aynı zamanda insanların çevreleriyle kurdukları ilişkileri de yansıtmaktadır. Hayvanların tarım, avcılık, hayvancılık gibi faaliyetlerde kullanılması, onların günlük yaşamda ve folklorik anlatılarda önemli bir yer tutmalarına neden olmuştur. Bu çerçevede, hayvan isimlerinin göstergebilimsel olarak incelenmesi, bir dilin sadece sözcüklerin anlamlarını değil, aynı zamanda bu kelimelerin kültürel, tarihsel ve sembolik bağlamlarını da içerdiğini göstermektedir. Hayvan isimleri, bir kültürün dünya algısını, insanların çevreleriyle olan ilişkilerini ve hatta dünya görüşlerini anlamak için önemli bir anahtardır. İnsanla ilgili karakter özelliklerinde, bedenin bazı bölümlerinin isimlendirilmesinde, durum ve eylemle ilgili olarak deyimlerde, bitki ve yiyecek içecek ile ilgili adlandırmalarda ve çeşitli eşya, araç-gereç isimlerinde hayvan isimleri yer almaktadır.

Çalışma boyunca göstergeköresel bir alan olarak değerlendirilen hayvan isimleri, Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretimi sırasında özellikle B2-C1 seviyelerinde taşıdıkları metaforik anlamları ile Türk kültürüne, Türk düşünüş ve algısına yönelik anlamları bünyelerinde barındırmaktadır. Bu sebeple Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sırasında Türkçe öğrenen kişiye söz varlığı kazandırılırken temel söz varlığının yanı sıra kültürel anlam evreni etrafında şekillenmiş söz varlığının içinde bulunduğu göstergeköresel bir kültürel anlam alanının varlığından öğreticinin haberdar olması, ileri seviyeler olan B2-C1 seviyelerinde sözcüklerin sadece temel anlamları ile değil Türk kültürü çerçevesinde kazandıkları anlamları ile ifade edilmesi, Türk düşünüş ve algısının öğrenen kişinin ana dilinin olduğu kültür çevresinden farklılığının sezdirilmesi, Türkçe öğretim sürecinde önemli görülmektedir. Çünkü Türkçeyi öğrenen kişi aynı zamanda Türk kültürüne dair düşünüşü ve algıyı da almaktadır. Söz varlığı kazandırmada Türk kültürünün etkisiyle oluşmuş göstergeköresel alanların varlığı Türkçenin yabancı bir dil olarak öğretiminde fark edilerek metaforik kullanımları ile hayvan isimlerinin taşıdıkları anlamlar, öğretici tarafından göstergeköresel bir alan olarak dikkate alınmalı, Türkçedeki göstergeköresel alanların (hayvan isimleri gibi) farkındalığı ile Türkçenin söz varlığı öğrenciye kazandırılmalıdır. Çünkü Yabancılar Türkçe öğretiminde, hayvan isimlerinin kullanımı öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için önemli bir araçtır. Anlatma ve anlama teknikleriyle birlikte, öğrencilere basit kelimelerin yanı sıra türemiş ve birleşik kelimelerin de kavratılması gereklidir. Bu şekilde, Türkçenin eklemeli yapısı ve türetme gücü öğrencilere somut bir şekilde

aktarılabilir. Öğrencilere, günlük hayatta sıkça kullanılan hayvan metaforlarını içeren cümleler ve diyaloglar sunulurken konuşma becerileri geliştirilebilir. Örneğin, “Bu işi aslan gibi hallederiz” veya “Bu konuda tavşan gibi çekingen davranma” gibi ifadeler öğrencilere Türkçede sıkça kullanılan metaforları öğretirken konuşma pratiği yapmalarını sağlayabilir. Bu sayede, öğrenciler hem dil bilgisi hem de kültürel anlayış açısından zenginleşir ve Türkçeyi daha etkili bir şekilde kullanmayı öğrenirler.

Dil ve kültür arasındaki ayrılmaz bağ, yabancılarla Türkçe öğretimi sürecinde oldukça önemlidir. Dil öğrenme sadece kelime dağarcığını ve dilbilgisini öğrenmekle sınırlı değildir ve o dilin konuşulduğu toplumun kültürünü anlamayı da içermektedir. Bu nedenle Türkçe öğretiminde kültürel unsurların aktarılması, öğrencilerin dilin derinliklerine inmesine ve Türk toplumunun düşünce tarzını, değerlerini ve geleneklerini anlamasına yardımcı olmaktadır. Dil öğrenme sürecinde kültürel unsurlardan yararlanmak aynı zamanda deyimler, atasözleri ve kalıp sözler gibi dilin derinliklerine inmeyi sağlayan ifade şekillerini öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Bu tür ifadeler, sadece dilin mekanik yapısını öğrenmekle kalmamakta ve Türk toplumunun düşünme tarzını ve iletişim biçimlerini de anlamayı sağlamaktadır.

Sonuç olarak yabancılarla Türkçe öğretimi esnasında dil ve kültürün birlikte ele alınması, dilin sadece bir araç olmaktan öte, kültürün bir yansıması olduğu Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğrenenlere kavratılmalıdır. Çünkü kültürel unsurlardan yararlanmak dil öğrenme sürecini daha zengin, etkili ve keyifli bir hâle getirmektedir.

Kaynakça

- Aksan, D. (1996). *Türkçenin sözvarlığı*. Engin Yayınevi.
- Aksan, D. (2020). *Her yönüyle dil*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aslan, B. O. (2023). *Geleceğe göstergebilimle bakmak 1. Cilt, Kuramlar-Göstergelerin Çağrışım İlişkileri Sözlüğü*. s. 45-53.
- Bayrak, İşcanoğlu, İ. (2020). Türk dünyası edebiyatından okumalar-cılandın süyüsü (Yılanın Aşkı). *Türk Yurdu Dergisi*. 389. 7-73.
- Barthes, R. (2002). *The Neutral*, Seagull Books.
- Boylu, E. ve Işık, Ö. F. (2017). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçeye yönelik algılarının metaforlar aracılığı ile belirlenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 450-471.
- Çapan Tekin, S. ve İşeri, K. (2023). Karikatürlerin kültür göstergebilimi açısından çözümlenmesi. *Dünya Dilleri, Edebiyatları ve Çeviri Çalışmaları Dergisi*, 4(2), 248-263. <https://doi.org/10.58306/wollt.1388216>
- Çelik, S., Kırkgöz, Y., Çopur, D., İrgin, P. ve Erbay Çetinkaya, Ş. (2021). *Diller için Avrupa ortak başvuru metni: Öğrenme, öğretme ve değerlendirme-Tamamlayıcı cilt*.
- Çiftçi, Ö. ve Coşkun, H. (2017). Yabancılarla Türkçe öğretimi alanında yapılan çalışmaların farklı değişkenlere göre tasnifi. *International Journal of Language Academy*, 5(4), 205-214.

- Çoruhlu, Y. (2000). *Türk mitolojisinin ana hatları*. Kabalcı Yayınları.
- Günay, D. (2020). *21. Yüzyılda Göstergibilim*. Papatya Bilim Akademik Yayınevi.
- Karakuş, İ. (1997). Türkçe ad biliminde (onomastik) hayvan adları. *Erdem (Atatürk Kültür Merkezi Dergisi)*, 9(27), 1143-1152.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2008). *Metaphors we live by*. University of Chicago press.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2010). *Metaforlar-hayat, anlam ve dil*. Paradigma.
- Lotman, Y. M. (2005). On the semiosphere. *Σημειωτική-Sign Systems Studies*, 33(1), 205-229.
- Özavşar, R. (2019). Hayvan adlarında duygu değeri: Atasözleri ve deyimler. *Türk İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(20), 183-204.
- Somuncu, M. (2020). Deyimlerde yer alan dokuz ve kırk sayılarına anlam temelli bir yaklaşım. *Turkish Studies*, 15, 805-818. <http://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.42811>
- Surur Çelepi, M. (2023). Türk semiyosferinde bir mücadele örneği: Ali cengiz oyunu. *Millî Folklor Dergisi*, 18(137), 61-73. <https://doi.org/10.58242/millifolklor.1074281>
- Türk Dil Kurumu (2024). *Güncel Türkçe sözlük*. Web: <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 30 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.
- Uygur, N. (1984). *Kültür kuramı*. Remzi Kitabevi.
- Ünalın, Ş. (2014). *Dil ve kültür*. Nobel Yayınları.
- Vernadsky, V. I. (1998). *The biosphere*. Springer Science & Business Media.
- Wierzbicka, A. (1997). *Understanding cultures through their key words: English, Russian, Polish, German, and Japanese*. Oxford University Press.
- Yavuz, N. (2010). Yabancı dilde deyimlerin öğretilimi için bir araç geliştirme denemesi. *Dil Dergisi*, 147, 7-21. https://doi.org/10.1501/Dilder_0000000123

Araştırmacıların Makaleye Katkı Oranı Beyanı:

1. yazar katkı oranı: %50
2. yazar katkı oranı: %50

Çıkar Çatışması Beyanı:

Araştırmacılar arasında herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Finansal Destek veya Teşekkür Beyanı:

Bu çalışma için herhangi bir kurumdan finansal destek alınmamıştır.

Etik Kurul Onayı:

Çalışma etik kurul izni gerektirmemektedir.

Extended Abstract

It is a well-recognised fact that vocabulary acquisition in teaching Turkish as a foreign language is not just rote memorisation. In language learning, knowing the meaning of a word also includes the context of use, cultural origin and in-depth meanings of that word. If only memorising words were enough to gain vocabulary, whole sentences and paragraphs could be understood by looking up those words in a dictionary. The words of a language have deeper meanings behind what is visible. The word of a language bears traces of the culture in which that language was formed and provides examples of the language's perception of the world. As Doğan Aksan states, vocabulary is not only symbols formed by the combination of sounds; it is also the intellectual world of the society speaking that language, a mirror of its material and spiritual culture, a cross-section of its world view (2006, p. 7). Therefore, focusing on vocabulary in language learning aims to understand not only vocabulary knowledge but also the roots, history and deep meaning of the language. Doğan Aksan, in his work titled *Her Yönüyle Dil* (Language in All Its Aspects), states that even if one does not have information about a nation's way of life, beliefs, world view, traditions and experiences throughout history, very valuable information can be obtained on the aforementioned issues by analysing the vocabulary of the language (2020, p. 65). From this point of view, the person who learns Turkish as a foreign language has access to a lot of information about Turkish history, beliefs, traditions and world perception along with Turkish words. Language is a reflection of the social memory of a society. As Aksan states, by analysing the vocabulary of a language, it is possible to obtain in-depth information about the rich cultural heritage, history and world view of the society speaking that language. This situation makes the process of language learning not limited to increasing vocabulary knowledge, and gives students the chance to comprehend the context, cultural context and social content of the language. Therefore, in teaching Turkish as a foreign language, not only grammar and vocabulary but also the inner depths and cultural dimensions of the language should be considered.

Language is already in interaction with the culture in which it is formed. Just as language ensures the transmission of culture from generation to generation, culture has an important effect on the shaping of the vocabulary of the language. In other words, the words of the language are an indicator of the culture in which it exists. Nermi Uygur, in his work titled *Culture Theory*, sees the learning of one's mother tongue as nothing other than the acquisition of culture (1984, p. 21) In this case, the person who learns Turkish as a foreign language is also faced with the thoughts and perceptions of Turkish culture, he is in a new world perception with a new language. Learning a new language also means interacting with a new culture and this carries the learner not only to the surface of the language but also to the inner depths and cultural context of that language.

People shape their lives in a world of signs that are largely created in culture. These signs are the basic tools that help us understand the complexity around us through symbols, language, rituals and other cultural expressions. Some of the signs are used in a certain order to form sign systems. For example, language contains its own rules and structures, which constitute a sign system. Sign systems include cultural norms, communication rules and expectations, which contribute to the maintenance of order and meaning within societies. Sign systems make it possible to create original texts in culture. Texts are stories, works of art, rituals and other cultural expressions that contain the values, norms and history of the culture. The organised structure of sign systems

allows for the effective transmission of meaning in cultural communication. Agreeing on a particular sign system in order to create a common meaning between groups creates a fulcrum within the culture.

Cultural diversity includes the fact that different cultures have their own sign systems and texts. This diversity enables people to look at the world from different perspectives and reveals cultural richness. Signs are also an important element of intercultural communication. This communication shows how signs and sign systems are signified and shared between different cultures. The meaning of signs shapes the understanding of individuals interacting across cultures and triggers cultural changes.

Language is not only a system consisting of words and rules, but also a symbolic expression of the way of thinking of a culture. The way of thinking of each culture is related to the formation process of that culture and languages are different in terms of ways of thinking (Ünalın, 2014, pp. 28-29). In this context, while the meaning of a word or expression may be an expression of power or respect in one culture, it may have a completely opposite meaning in another culture. For example, while the word "bear" is a symbol of power in one culture, it may be seen as an insult in another culture and may have a negative meaning in the sense of vulgarity. This situation is completely related to the world perception and way of thinking of cultures. Each language has a unique worldview (Ünalın, 2014, p. 31) and this worldview specific to languages shows itself especially in the vocabulary of the language (words, proverbs, idioms and terms).

Animal names in Turkish, which constitute the main subject of this study, and polysemous usages related to animal names are among the important examples of Turkish cultural perception and thinking. Animal names are important indicators that enrich the cultural context, metaphorical meanings and daily communication in a language. This study aims to provide students with the opportunity to go deeper into the language, especially by using animal names belonging to Turkish culture. Animals are an important part of Turkish culture and accordingly, there are many words related to animals in Turkish (Karakuş, 1997, p. 1151). When we look at the history of Turkish culture, animals were considered important even in perceiving time and even calendars were created by taking animal characteristics into account (Karakuş, 1997, pp. 1144-1145). The 12-animal Turkish calendar in Turkish culture draws attention as an important example in this respect.

Animal names, which are evaluated as a semiosphere throughout the study, contain meanings related to Turkish culture, Turkish thinking and perception with the metaphorical meanings they carry especially at B2-C1 levels during the teaching of Turkish as a foreign language. For this reason, during the teaching of Turkish as a foreign language, it is considered important in the process of teaching Turkish to make the learner aware of the existence of a semiotic global cultural meaning field in which the vocabulary shaped around the cultural meaning universe as well as the basic vocabulary, to express the words not only with their basic meanings but also with the meanings they have gained within the framework of Turkish culture at the advanced levels of B2-C1, and to intuit the difference of Turkish thinking and perception from the cultural environment in which the native language of the learner is formed. Because the person who learns Turkish also receives the thinking and perception of Turkish culture. For this reason, the existence of semiotic fields should be recognised in teaching

Turkish as a foreign language, the meanings carried by various words with their metaphorical uses should be taken into consideration as a semiotic field by the instructor, and the vocabulary of Turkish should be gained in teaching Turkish as a foreign language with the awareness of semiotic fields (such as animal names) in Turkish.